

YENİ MÜFREDAT

5

KONU KONU

DERS NOTLARI

4. ÖĞRENME ALANI

Sosyal Bilgiler
5. Sınıf

ETKİN VATANDAŞIN
ÖZELLİKLERİ

YAŞAYAN DEMOKRASİ

4. Öğrenme Alanı

Vatandaş

Aynı toprak üzerinde yaşayan ve aynı devlete **vatandaşlık bağı** ile bağlı olan kişilerdir.

Etkin Vatandaş

☀ Ülke sorunlarına ilgi duyan, ülkesine ve topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren vatandaşdır.

☀ Etkin vatandaş, yalnızca yasal zorunluluklarla sınırlı kalmayan; yaşadığı çevredeki gelişmelere karşı **duyarlılık** gösteren ve ortak iyilik adına **sorumluluk** olarak hareket eden bireydir.

Etkin Vatandaşın Özellikleri

1

Sahip olduğu **hak ve özgürlüklerin** bilincindedir; gerektiğinde bu hakları savunmaktan çekinmez.

2

Bireysel ve toplumsal **sorumlulukları** benimser ve bunları yerine getirmek için çaba gösterir.

3

İnsan haklarına **saygı duyar** ve bu hakların korunması için gerekli adımları destekler.

4

Demokratik ilkelere bağlıdır; seçimlerde **oy kullanarak** sürece aktif katılır.

5

Vergi bilinciyle hareket eder, kurallara uyar (trafik, çevre vb.) ve **toplumsal düzeni** destekler.

Unutmayınız!

- ☀ Vergi vermek, kanunlara uymak, kamu mallarına sahip çıkmak, ülkemizin gelişmesi ve kalkınmasına katkıda bulunmak gibi vatandaşların birçok görev ve sorumluluğu vardır. Bu görev ve sorumlulukları yerine getiren, toplum içerisinde demokratik yaşama bilincini kazanan duyarlı kişiler **etkin (aktif)** vatandaşlardır.
- ☀ **Vatandaşlık okuryazarlığı**, bir bireyin vatandaşlık kavramlarını, haklarını, sorumluluklarını ve demokratik süreçleri anlama ve bunları günlük hayatında uygulama becerisidir.

NOTLARIM

[illegible]

Okuma Parçası

Merhaba ben Nazlı. Bugün annemlerle birlikte alışverişe gittik. Alış-veriş yaptığımız bir mağazadan çıkarken babam faturayı almadığını fark etti. Hemen geri döndü ve kasiyerden faturayı istedi. Ben ise bu küçük kâğıdın neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Babama sorduğumda "Bu, aldığımız ürünün faturası kızım. Bu faturayı, ürünümüzle ilgili bir sorun çıktığında kullanabiliyoruz.

Daha da önemlisi bu fatura ile vergilerimizi belgelendirmiş oluyoruz. Mutlaka her alışverişimizde faturamızı almalıyız.” dedi. Kuzenim Aras ağabey askere gideceği için akşam halamları ziyarete gidecektik. Pastaneden Aras ağabeyimin en sevdiği pastadan aldık. Bu sefer kasierden faturayı ben istedim.

Akşam olduğunda bir araya gelerek hem pastamızı yedik hem de sohbet ettik. Annemler sohbet esnasında ertesi gün seçim olacağını söylediler. Sabah erkenden oy kullanmaya gideceklermiş.

Nazlı'nın ailesi etkin vatandaşlık kapsamında hangi sorumlulukları yerine getirmişlerdir?

CEVAP:

[illegible]

Etkin Olmayan Vatandaş

Toplumsal **ortak meselelerinde** rol almaktan kaçınır.

Yaşadığı çevredeki sorunlara karşı **kayıtsız bir tutum** sergiler.

Eşitsizlik veya haksızlık karşısında tepki göstermez

Düşüncelerini açıkça dile getirme konusunda **isteksiz** veya **çekingen** davranır.

Doğal kaynakların **korunmasına** yönelik adımlara karşı ilgisizdir.

NOTLARIM

[illegible]